

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Landstinget. № 40.

Fjerde Session.

32te Møde

Mandagen d. 13. December.

(Fortf.)

Indenrigsministeren: Da jeg forudsætter, at Forhandlingerne dog ikke ville blive afsluttede idag, vilde jeg gjerne tillade mig nogle Bemærkninger, navnlig for at give den ærede Ordfører, som jeg formoder vil selv tage Ordet, Leilighed til at erfare mine Anskuelse om nogle nu fremkomne Punkter. Der er af en æret Taler, den 7de for 6te Kredss (Mau), meget vidtløftigt fremhævet den store Banskfelijkheid, der skulde være ved at beregne Valgretten efter visse Afgifter. Jeg maa for det Første erindre, at jeg formoder dog, at Sognene eller Sognesforstanderskaberne holde Lister over, hvad de udskrive. Dernæst maa jeg erindre, at et Udvalg, bestaaende af 15 Medlemmer i Folkethinget, hvoraf en stor Deel var meget nøie kendt med disse Forhold, har gjort det samme Forslag. Naar man nemlig seer rigtigt til i det Forslag, der i Henhold til dette Udvalgs Forhandling er ubearbejdet af et af Folkethingets Medlemmer, og som er paaberaabt i Motiverne, vil man see, at der foruden Arbejde er krævet 48 sk. i Bidrag; det er nemlig det mindste Bidrag, Noget skulde sættes til. Særligt skal jeg ikke nægte, at det vilde meget lette det hele System, naar man kunde holde sig til, at de foruden Arbejdsforpligtelse skulde udrede et Bidrag af 48 sk. til Communen; thi de fattigste Medlemmer give paa de allerfleste Steder slet intet Bidrag; det er ikke almindeligt, at de Fattige af Huusmandsclassen give andet Bidrag end deres Arbejde, og dermed vilde man komme langt simplere ud af Forholdet. Dernæst er den samme Taler saavel som den ærede 3die Landstingsmand for 5te Kredss (Dreier) gaaet ud paa at fordrø en ganske almindelig Valgret i Sognene, og de have kun vil-

let indromme en Valgbarhedsensus. Det er just med Hensyn til slige Anskuelse, at det er hensigtsmæssigt, at denne Lov er forelagt. Imedens det forrige Gang var Tilfældet, at Ministeriet, dertil foranlediget, maatte paa det andet Thing erklære, at en Valglov saaledes som den, som dette Thing vilde fremkomme med, maatte man fraraade Hans Majestæt at stadfæste, hvorfor den blev tagen tilbage, saaledes fremkomme nu her saadanne Fordringer fra en anden Side, nemlig om en ganske almindelig Valgret, uagtet der er næsten dobbelt saa mange Huusmænd og Indersker ialt, som der er Gaardbesiddere med blot over 1 Tønde Hartkorn, altsaa kun meget smaa Besiddere, og — fordrer man — denne hele Masse skal have lige Valgret. Sikkerheden skal lægges i Valgbarhed, men efter min Overbeviisning har en Valgbarhedsensus, navnlig i Sognene, Intet at betyde; thi der findes altid Enkelte med saamegen Eiendom, der kunde fordres, som naar der er Bevægelse, naar det gjælder, ville sætte sig i Spidsen for hele Massen. Dette er altsaa en saa illusorisk Sikkerhed, at, hvis det skulde være Bæsis, vilde jeg for mit Vedkommende — og jeg tvivler ikke paa, Ministeriet i det Hele — atter være i den Nødvendighed at maatte fraraade Hans Majestæt at stadfæste en saadan Lov. Det er just denne Banskfelijkheid, mine Herrer, man træffer paa, naar det gjælder om at ordne Valgforhold, og navnlig Valgforhold i Landcommunerne — Banskfelijkheid vil være langt mindre i Kjøbstæderne —; det er disse, om jeg saa maa sige, brændende Spørgsmaal i vore indre Forhold, hvad Communerne angaaer, det er dem, som jeg for mit Vedkommende særdeles har interesseret mig for at kunne komme for, og jeg haaber endnu, at det kunde blive muligt, at tilveiebringe en Overeensstemmelse mellem Regeringen og Rigsdagen